

scientia quam casu laudem inuenisse crederetur. Sed Alberto parata, certa atq; prop-
tu erant omnia, quod picturam in viam p̄ceptionum induxerat et reuocarat ad rati-
onem doctrinæ. Sine qua, vt Cicero scripsit, etiam si quid bene sit adiuuante natura,
Tamen id quia fortuito sit, semper paratum esse non potest. Hæc sibi ipsi primum ela-
borauit. Mox, vt erat liberaliss. et candidiss. explicare in scriptis libris Cl. ac doctissimo
viro Vuilbaldo pircamero aggressus est, cui et elegantiss. epistola illos dicauit, quam
nos latine reddere intemerata illius natua quasi facie, cum supra vires nr̄as esse sentis
remus, intactâ reliquim⁹. Sed priusq; absoluere omnia et correctâ edere, vt cupierat pos-
set, morte est crepius, placida illa quidem et optabili, sed profecto, nostro quidem iudicio,
p̄matura. Erat autem si quid omnium in illo viro quod vitij simile videretur, vnica
infinita diligentia, et in se quoq; inquisitrix sæpe parum œqua. Hunc igitur mors ab
incepta editione operis sustulit, quam tamen consummarit amici ex illius p̄scriptio-
ne. De qua nunc deinceps et de nostra versione pauca dicimus. Ipsum quidem opus geo-
metrico quodam modo elaborari ab illo coeptum, paulo vt non perpolitū et expers tinea-
ture literarum, rudiusculum videtur, sed hoc facile ipsius rei bonitate compensatur.
Hoc ipse vt se elimante etiam latinum facere vellem, paucis ante q̄z fato suo fungeretur
dieb⁹ a me petierat. Neq; ego grauatim detuleram illi operam et studiū meum. Sed hæc
et curam et elimandi operis facultatem quæ fert omnia mors abstulit. Postea amici nō
solum precib. sed autoritate sua, cum opus edidissent, a me obtinuerunt, vt vertendum in
linguam latinam susciperem, hancq; operam receptam viuo Dürero, nauarē mortuo.
Equidem nō ignorabā quantum oneris susciperem in tractanda re nec satis mihi per-
specta neq; in cuius tractatione haberem in lingua latina quicq; quod pro exemplo po-
nere imitariq; possem. Non etiam fugiebat me quanto difficilior esset occupatus alijs
ordinarijs negocijs, videbam non posse me tantum diligentie et assiduitatis huic cōuersi-
oni impendere, quantam et cupere et ipsa mereretur. Sed quid agerem? Et mortui ami-
ciss. mihi hōinis respectu, et amicorum illius cum voluntate erga me tum quasi quodā
iure imperandi mihi, rapiebar contra omnes difficultates, ad ingrediendum iter, neq;
planum neq; expeditum mihi. Itaq; libris duob. totius voluminis tantum tribui quan-
tum quidem potui ocij subtrahere occupationib. necessarijs meis, et conatus sum quomodo
cunq; latine docere, de quib. ille in teutonica lingua optime p̄ceperat. Cuius facti cō-
fido me veniam apud vos bonos et studiosos artium facile inuicturum, quod neq; ego
defendere aut velim aut possim quo minus audax videat. Sed non modo ignosci alicui
bi audacie, verum succurri etiam oportere censeo. Quot si cognouero industriam et stu-
dium hac in parte meum, gratū nobis fuisse, animabor et ad id quod reliquū est Alberti
de pictura p̄ceptionum latinū faciendū, non pauloq; hæc vt exquisitius ita et iam ope-
rosius. Non autem expectabitis modo in hoc argumento scripta illius, sed etiam cum
Geometrica tum tichismatica, in quibus orbium munitiones, vt horum temporū ratio
ferebat descripsit. Hæc autem fere sunt de quib. libros ille composuit. Nam quod audio
quosdam in vulgus promittere, vel scriptis vel sermonib. suis, Libellum Alberti de sym-
metria partū in equorum corporibus, equidem miror, vnde post mortem illius allaturū
sint, quæ viuus nunq; perfecit. Esti me clam non est Albertum in hoc etiam genere
rationem cepisse exquirere veritatis, neq; labor futurus mortui autore quā fuisset viuo.

Et, quod maxime, contrarium esset, nihil mensurationum cu-
suerit effectum amisisse scio quorundam perfidia, per quos f-
rii surriperentur auctori, itaq; ille nunq; postea de integro vt
Neq; non suspicabatur vel potius compertum habebat, vnde
lassent, sed opt. vir maluit dissimulare cum detrimento et dolor
dis māfuetudinis et lenitatis obliuisci. Huius igitur quicquid
bertum autorem conferri, futurum, vt apparet, illo tanto artij
etiam ante aliquot annos paucule quedam charte teutonice, e-
uenientes fere p̄ceptiones illa de re continentes, de quib. in p̄-
fert animus, sed nisi admodū fallor, non semel penituit auto-
illa quorum fecimus paulo ante mentionem, quæ non modo q-
ipse, sed etiam quia eximia sunt, facile probant Alberti esse, nō
aliunde meliora accipietis. Non quod sint apud nos paratio-
trina q̄z alibi, sed quia in officina illius hæc interpretates, et in-
augmenta et correctiones exemplorumq; varietates, quasi in lu-
quæ alijs quamuis doctis, obscura videri necesse est. Ostendit
liber, quæ iam doctiss. vir in manibus habet emissurus p̄pedi-
q̄z nunc legitur multipliciter, nō enim minus viginti sex xxi-
tionem habebit, correctiones autem vel castigationes p̄iorum i-
legens emissa iam in vulgus meliora locupletioraq; reddiderat,
non editurum, p̄scripserat quid publicaturis de scriptura de q-
neq; nō etiam in teutonica lingua, vt ab autore est volumen co-
terimus, curabimus typis excudendum. Hæc æquum fuerit vobis
hanc gratiam et auctoris singularis viri ardentiss. studijs ad pul-
conferendi, inuentionum suarum, et nostris laborib. ac cupidit-
nationi scripta videntur, propagandi in omnes.